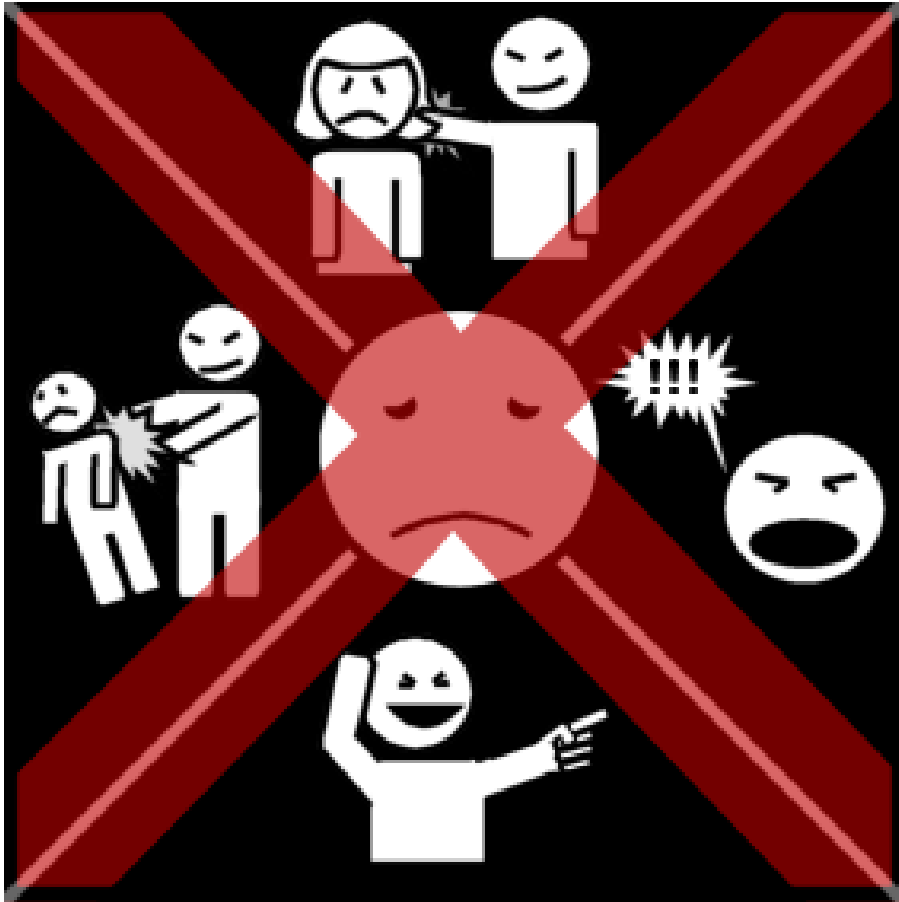

Anti- pestprotocol

Herschreven versie oktober 2024.

Anti-pestprotocol Gezellehoek

Inhoudsopgave:

1. Voorwoord
2. Doel van het anti-pestprotocol
3. Definitie van pesten
4. Theoretisch kader
5. Rollen binnen het groepsproces
6. Uitgangspunten
7. Methode Kwink
8. Preventieve maatregelen
9. Handelen bij pestgedrag
10. Rol van de anti-pestcoördinator
11. Cyberpesten

1. Voorwoord

Op de Gezellehoek wordt pestgedrag niet getolereerd. Het hele team zet zich in om signalen van pesten serieus te nemen en actief aan te pakken, met als doel pestgedrag te stoppen. Ons motto is dat elke leerling zich veilig en gezien voelt. Dit vereist wederzijds vertrouwen tussen leerlingen, ouders en schoolpersoneel.

2. Doel van het anti-pestprotocol

OBS De Gezellehoek streeft naar een veilig pedagogisch klimaat, een essentiële voorwaarde voor effectief leren. Dit klimaat wordt gekenmerkt door duidelijke afspraken, structuren en verwachtingen. Het geeft leerlingen rust en zekerheid, waardoor ze met plezier naar school gaan.

Pesten is helaas een wereldwijd fenomeen. Daarom is het belangrijk een helder en duidelijk beleid te hanteren waar alle betrokkenen op kunnen terugvallen. Op OBS De Gezellehoek streven we naar preventie door onder andere de

structurele inzet van de methode **Kwink**, gecombineerd met de **stop-loop-praat**-aanpak tijdens vrije momenten. Wij werken samen met leerlingen, ouders en personeel om pesten te voorkomen.

3. Definitie van pesten

Pesten wordt gedefinieerd als herhaaldelijke en langdurige negatieve handelingen gericht op één persoon, met de volgende kenmerken:

- De dader heeft een negatieve intentie.
- Het pestgedrag is structureel en tegen dezelfde persoon gericht.
- Het gedrag heeft een negatieve invloed op het welbevinden en de veiligheid van het slachtoffer.

Pesten kan verschillende vormen aannemen, zoals fysiek of verbaal geweld, intimidatie, uitsluiting, materiële schade, of online (cyberpesten). Pesten veroorzaakt stress, angst en eenzaamheid, en stopt niet vanzelf. Daarom is het belangrijk dat alle professionals binnen de school tijdig signaleren en handelen.

4. Theoretisch kader

Pesten moet worden gezien als een groepsproces. Het gaat niet alleen om de dader en het slachtoffer; iedere leerling binnen de groep speelt een rol. De dynamiek binnen de groep bepaalt de mate en gevolgen van pesten. De leerkracht heeft hierin een cruciale rol als regisseur van het groepsgedrag.

5. Rollen binnen het groepsproces

Binnen een pestdynamiek kunnen de volgende rollen worden onderscheiden:

- **De pester:** De hoofdrolspeler die de pestacties initieert.
- **De assistent-pester:** Ondersteunt actief het gedrag van de pester.
- **De passieve assistent (meeloper):** Keurt het gedrag van de pester goed door stilzwijgend toe te kijken of te lachen.

- **De buitenstaander:** Doet niets, maar versterkt onbewust de rol van de pester door afzijdig te blijven.
- **Het slachtoffer:** Wordt systematisch gepest en voelt zich hierdoor onveilig.
- **De bondgenoot (verdediger):** Staat niet openlijk op tegen de pester, maar biedt achteraf steun aan het slachtoffer.

De leerkracht heeft de taak om deze rollen te observeren en inzichtelijk te maken.

6. Uitgangspunten

- Pesten wordt op OBS De Gezellehoek gezien als ongewenst gedrag en wordt niet getolereerd.
- Leerkrachten, ouders en leerlingen werken samen om pestgedrag te voorkomen.
- Leerkrachten observeren regelmatig het groepsproces en brengen de verschillende rollen van leerlingen in kaart.
- De school gebruikt de methode **Kwink** om sociale vaardigheden te trainen en groepsprocessen te begrijpen.

7. Methode Kwink

De methode **Kwink** is een online programma voor Sociaal-Emotioneel Leren (SEL) in het basisonderwijs, inclusief thema's als burgerschap en mediawijsheid. Kwink richt zich op preventie van pesten en versterking van een veilige groepsdynamiek. Het programma is gebaseerd op vijf bewezen gedragscompetenties:

1. Besef hebben van de ander.
2. Empathie tonen.
3. Perspectief nemen.
4. Verschillen tussen individuen herkennen en waarderen.
5. Sociale signalen juist interpreteren.

Deze methode is afgestemd op de principes van **Positive Behaviour Support (PBS)** en voldoet aan de Wet Sociale Veiligheid.

8. Preventieve maatregelen

De groepsvorming in een klas doorloopt verschillende fasen, waarin leerlingen hun positie bepalen. De eerste weken na een vakantie zijn cruciaal voor het creëren van een veilige groepsdynamiek. De fasen zijn als volgt:

- **Forming:** Leerlingen verkennen hun positie in de groep.
- **Storming:** Posities worden ingenomen.
- **Norming:** Normen en gedragsregels worden vastgesteld.
- **Performing:** De groep werkt productief samen, mits de vorige fasen succesvol zijn doorlopen.
- **Reforming:** De groep bereidt zich voor op nieuwe samenstellingen of veranderingen.

De leerkracht speelt een actieve rol in het begeleiden van deze groepsprocessen en het voorkomen van pestgedrag.

9. Handelen bij pestgedrag

1. De leerkracht observeert het groepsproces en brengt de rollen van leerlingen in kaart.
2. Specifieke werkvormen uit de methode Kwink worden ingezet om pestgedrag aan te pakken.
3. De leerkracht bespreekt pestgedrag met betrokken leerlingen en hun ouders.
4. Indien nodig wordt de interne expertise ingeschakeld via de anti-pestcoördinator.
5. Bij aanhoudend pestgedrag wordt de schoolbegeleider van OBO ingeschakeld voor verdere interventies.

6. Bij blijvende intimidatie volgt mogelijk schorsing of verwijdering.

10. Rol van de anti-pestcoördinator

De anti-pestcoördinator van OBS De Gezellehoek is [Naam invullen]. Deze coördinator is gespecialiseerd in het voorkomen en doorbreken van pestgedrag en fungeert als aanspreekpunt voor leerkrachten, ouders en leerlingen wanneer het pestgedrag ondanks eerdere interventies niet stopt.

11. Cyberpesten

Cyberpesten is pesten via internet of sociale media, zoals WhatsApp, Instagram of e-mail. Het kan zowel verbaal als fysiek intimiderend zijn en kan ernstigere gevolgen hebben omdat het vaak onzichtbaar blijft voor de omgeving.

Preventieve maatregelen tegen cyberpesten zijn onder andere:

- Negeer vervelende berichten; pesters zoeken vaak een reactie.
- Blokkeer vervelende personen en ga niet in discussie.
- Bewaar bewijsmateriaal van cyberpesten om later in te kunnen grijpen.

De methode Kwink besteedt aandacht aan deze vorm van pesten en maakt het bespreekbaar binnen de klas.